

กรมพัฒนาที่ดินกับความก้าวหน้าการจัดทำเขตพื้นที่เหมาะสม

สำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจ

จากการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายกำหนดเขตการปลูกพืช หรือ Zoning ซึ่งได้เริ่มดำเนินการในการประกาศเขตเหมาะสมในการปลูกพืช ที่เป็นข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้ ข้อมูลจากกรมพัฒนาที่ดินในเรื่องของ คุณสมบัติทางกายภาพเกี่ยวกับความเหมาะสมของดิน สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ รวมทั้งนำเรื่องของความต้องการของพืชเข้ามาเป็นองค์ประกอบ โดยดูว่าพื้นที่นั้นๆ มีความเหมาะสมในการปลูกพืชชนิดใดบ้าง และจำแนกออกมาเป็นเหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และไม่เหมาะสม ซึ่งขณะนี้กระทรวงเกษตรฯ ได้ประกาศไปแล้วในพืช 13 ชนิด รวมทั้งปศุสัตว์และประมงด้วย

เกรียงศักดิ์ หงษ์โต

นายเกรียงศักดิ์ หงษ์โต อธิบดี

กรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่า ที่ผ่านมามี กรมพัฒนาที่ดิน ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ เกษตรกรรม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลเชิงแผนที่ อีกทั้งยังพิจารณา โครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตในพื้นที่เหมาะสม หรือเพื่อปรับเปลี่ยนไปทำการเกษตรชนิดอื่นในพื้นที่ไม่เหมาะสม หรือเหมาะสมน้อย โดยขอให้ เกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด และประมง จังหวัด เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังตรวจสอบพื้นที่ทำการเกษตรที่อยู่ในพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิหรืออยู่ในพื้นที่ป่า โดยขอให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และสำนักงานทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่เป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการ

ทั้งนี้ ในส่วนของข้าว ซึ่งหลังจากมีการสำรวจเขตพื้นที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมแล้ว พบว่า พื้นที่เขตชลประทาน

ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว นั้น ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยลดต้นทุนการผลิตข้าว การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และการพัฒนาคุณภาพข้าวให้มีคุณภาพดี สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยการจัดทำแปลงต้นแบบเพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้และนำไปปฏิบัติ ใช้ Smart farmer ข้าว เป็นแปลงต้นแบบ

ส่วนการจัดระบบการปลูกข้าว ในเขตพื้นที่ชลประทาน เพื่อป้องกันการระบาดของศัตรูข้าวโดยเฉพาะเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล การพักดินเพื่อฟื้นฟูดินให้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น โดยการงดการปลูกข้าวในพื้นที่นาปรังเฉพาะพื้นที่ โดยใช้ระบบการส่งน้ำมาทำกักเก็บน้ำฝน จะควบคุมการส่งน้ำเฉพาะปลูกพืชไร่ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชไร่ เช่น พืชตระกูลถั่ว ไม้ถั่ว ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง เป็นต้น โดยภาครัฐจะสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ และปัจจัยอื่นๆ ที่มี

ความจำเป็นเพื่อเป็นมาตรการจูงใจ โดยจะดำเนินการปรับระบบการปลูกข้าวปีละไม่ต่ำกว่า 500,000 ไร่ ทั้งนี้จะหมุนเวียนพื้นที่จัดระบบการปลูกข้าวดังกล่าวในเขตชลประทานแต่ละปี

สำหรับการบริหารจัดการพื้นที่นอกเขตชลประทาน หรือพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม เป็นพื้นที่ปลูกข้าวจำนวน 27,408,106 ไร่ ได้ผลผลิตต่ำประมาณ 35 ตันต่อไร่ หรือ 350 กิโลกรัมต่อไร่ ต้นทุนการปลูกข้าวสูงกว่าราคาสูง ทำให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้มีการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์และทำการประมงเพื่อสร้างรายได้ใหม่ ประกอบด้วย เขตส่งเสริมการปลูกอ้อยโรงงานเพื่อสร้างรายได้ใหม่มีเนื้อที่ 6,364,511 ไร่ เขตส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อสร้างรายได้ใหม่มีเนื้อที่ 4,890,548 ไร่ และเขตส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อสร้างรายได้ใหม่มีเนื้อที่ 949,555 ไร่

นายเกรียงศักดิ์ กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เพิ่มทางเลือกเพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้มากขึ้น โดยการส่งเสริมการปลูกพืชไร่-นาสวนผสม บนพื้นฐานการใช้ประโยชน์ที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10,000 ไร่ โดยมีมาตรการจูงใจ เช่น การสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ พันธุ์ปลา และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นให้แก่เกษตรกร การส่งเสริมการปลูกผัก-ไม้ผล จำนวน 10,000 ไร่ โดยมีมาตรการจูงใจ เช่น ในเรื่องเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นทางลุ่มน้ำ เป็นต้น